

LÁ THƯ CỦA AH NGUYỄN ÁNH DƯƠNG

(tiếp theo kỳ trước)

Các bạn mến,

Sau khi chị Hồ của tôi đi về được khá lâu, tôi mới hoàn hồn lại. Chợt có tiếng kêu cửa.

- Chết ngộ rồi bác Dương ơi! Ngộ chết rồi, ngộ chết rồi!

Tôi nhận ra giọng chú Ba, bèn hỏi:

- Chuyện chi la khóc giữa đường, chú Ba? Vào nhà, bình tĩnh mà run, ủa, mà nói. Chú Ba làm gì mà sợ hãi quá làm tôi nói bậy, nói bạ hết rồi.

- Nó đòi đề ngộ cho chết ngộ, ngộ sợ quá, ngộ khai thiệt hết trơn, hết trụi. Bây giờ nghĩ lại, ngộ tức lắm. Ngộ đường đường hảo hán, mà sợ nó, thua nó, tức quá! Bác Dương là Khổng Minh tái thế, bác phải nghĩ kế trả thù mới được. Tốn kém bao nhiêu ngộ cũng trả mà, đừng lo.

- Chú Ba khai thiệt làm chị Hồ giận tôi, chị đến đây đòi tiền chú Ba cho tôi. Tôi đã đưa hết ráo, hết trơn, không còn một xu dính túi để ăn cà rem.

- Khổ cho bác Dương quá, thôi bác Dương lấy đỡ năm trăm đô bỏ túi, xài chơi, hết rồi ngộ đưa thêm nữa, mà bác Dương phải bày cho ngộ diệu kế báo thù mới được, không thì tức chết.

- Kế thì tôi đây bụng, chỉ sợ chú Ba thi hành không đặng mà thôi. Chú Ba yếu bóng vía quá, mới bị hù sơ sơ mà đã chạy hú hồn hú vía thì còn làm ăn, sờ mó gì được. Chị Hồ của tôi đòi đề cho chú ngộ thử, tôi làm cho chú câu đối này thì chị Hồ sẽ ứ hự, thử không ra hơi. Thừa cơ chú mò vào chốn ấy.

- Chốn nào, bác Dương?

- Chú Ba ngây thơ quá, thảo nào mà chị Hồ của tôi chẳng chê “ngây ngô nghĩ ngố”. Chốn ấy mà chú Ba hỏi chốn nào. Chốn hang hùm chớ còn chốn nào nữa. Bây giờ chú Ba trở lại nhà chị Hồ của tôi. Chú nói:

“Xương đối dị, đối đối nan, tôi xin được ra câu đối trước.”

Rồi chú hát liú lường một tràng dài, không để chị Hồ của tôi chặn họng:

*“Đêm nay thu sang cùng heo may,
Hồ lạnh, rễ sen già,
Xuân khứt, lá sen úa,
Hương sen phai, hè qua.
Ô hô! Lão tùng đầu thương lai”*

Tôi vừa bày xong, chú Ba nhắm miêng gặng nhớ nằm lòng các câu thơ trên. Chú mừng quýnh, liền chạy sang nhà chị Hồ của tôi, hát liú lường và trả thuộc lòng bài trên. Chị Hồ của tôi ứ hự thật. Chú bèn thừa cơ mò vào chốn ấy. Chị Hồ của tôi tỉnh lại, gạt tay chú Ba ra, và la lên: “Thằng chệt này tỉnh, thằng chệt này say. Sao mi dám ỡm ờ, Này, này, bà bảo cho mi biết, chốn ấy hang hùm chớ mó tay.” Chú Ba đang đê mê, bị gạt tay ra, hết hồn hết vía. Chú vốn là con cáo, nghe đến hùm, sợ quá, bỏ chạy một nước.

Đúng như tôi tiên đoán, cùng ngày hôm đó, chị Hồ của tôi đến.

- Bấy lâu nay chị đến chơi nhà. Mời chị vào trong xơi nước.

- Thôi khỏi, chú Dương đừng bày trà, nước gì cả. Chị đang bối rối. Chú lấy tiền của thằng chệt ra câu đối khó quá

làm chị ứ hự đối chẳng ra. Chú phải giúp chị. Đường đường như chị mà thua thằng chệt thì còn mặt mũi nào mà sống trên trời đất, mà làm mưa làm mây với giới mày râu. Ra câu đối được thì phải đối câu đối được.

- Nghề mọn riêng tay, làm cho chị bận lòng thật là tội lỗi. Chị mà không đối được, chị giận hoài, chị đùa dai đó.

- Thật mà em. Chịu khó dùm chị đi, rồi muốn cái gì, chị cho cái đó. Tôi mừng quá, nhưng còn mại hơi, nên nói:

- Em xin phép chị được múa rìu qua mắt thợ, múa búa trước cửa Lỗ Ban. Xin chị đừng cười và xin chị giữ lời hứa, cho em được nhờ. Chị cứ dùm những tiếng cũ của chị, đảo qua, đảo lại là xong.

*Đường xa, người vắng,
bóng chiều tà,
Hài Hán chân dã mồi,
Bánh Đường, tay dã tề,
Miêng khô, bánh rã, vốn tan,
Hỡi ơi, vẫn ngây ngô nghĩ ngố.*

- Hay, hay quá! Xưa này chị vẫn phục cái đứa em này.

- Vậy em xin chị giữ lời hứa.

- Em cho chị biết em muốn cái gì đi.
- Mắc cỡ quá, nói ra không tiện. Chị dư sức biết em muốn gì mà.

- Đúng rồi, em muốn đôn. Hôm trước, em xin tha tội, em nói em lỡ dại một lần. Hôm nay, em lại chứng nào tật nấy. Lấy tiền của thằng chệt, ra câu đối chọc ghẹo chị, kêu cả tên họ của chị ra, nói nào rễ già, lá úa, hoa lạc,

hương phai. Có phải em muốn đòn không?

- Xin lỗi chị, em có kêu cả tên lẫn họ của chị nhưng không phải để chọc ghẹo, để bêu xấu mà để khen chị, tán dương công đức của chị. Này nhé, rễ sen già thì thành củ sen. Củ sen ngon lắm, chị ơi! Nấu chè cũng bùi, hầm giò heo, sườn heo, cật heo cũng béo. Đã bùi, đã béo lại nên thuốc nữa. Ăn một củ thì ngủ li bì. Người nào máu loãng, chảy máu cam, ăn ba lát củ sen nấu với đường phèn, máu ngưng chảy liền. Ngon và quý lắm, chị ơi! Còn lá úa thì phơi khô để gói trà, thơm ơi là thơm. Hoa lạc, hương phai thì giương to, hột lớn. Hột sen nấu chè, làm mứt thì ngon hết xẩy. Trong bát bửu của nổi vệt tiêm thì hạt sen quý nhất.

- Giỏi, em chị giỏi thật. Nhưng em dạy nó hát câu “Đêm nay thu sang cùng heo may” làm sao chị tìm ra được câu hát để đối lại nó. Có phải em làm khó để chị không?

- Em chả dám. Số là em biết chị kinh sách một bụng, nó hát lú lường thì chị ngâm một câu Đường thi nào, nó cũng chết ngất ngư. Là Tàu mà nó cóc có biết chữ Tàu. Cùng lắm thì chị nhái giọng nó chị rao hàng như đồng hương của nó ở Chợ Lớn: “Trái cam tàu, cam thảo ngọt đây”... “Bánh bía, bánh bò, bánh bao chỉ”. Chị thiếu gì cách đối đáp nhưng chị không muốn đó thôi.

- Em chị số dách, nhưng em cho chị thiếu một phen. Mai mốt chị cho em lãnh rappel. Bữa nay chị bị thằng chệt làm chị ứ hự, mệt quá, thở không ra hơi. Chị về, thế nào nó cũng hí hửng qua nhà chị. Chị cho nó chết.

Tôi vừa đóng cửa chưa kịp vào nhà trong thì có tiếng gõ cửa:

- Chú Dương, chú Dương, mở cửa cho chị vô. Chị quên cái này.

- Em thấy chị xách đít ra về rồi mà chị còn quên cái gì?

- Cũng chú mày nữa! Chị có xách miệng ăn dậu mà xách đít về. Mà em có cho chị ăn gì đâu.

- Thì tại chị hết. Em mời chị uống trà, chị bảo em bày vẽ, chị đang bối rối. Em tính cho chị ăn củ khoai, chị nói chị ứ hự, mệt thở không ra hơi, để khi

khác.

- Thôi bỏ đi tám!

- Chị lại xuống chúc em rồi. Em thứ bảy.

- Ủ, bảy thì bảy. Bảy cà ri nị hay bảy cà ri dê? Chị quên nói với em một điều. Em giỏi đối đáp, em làm dùm chị một câu đối thật khó đối để chị đuổi thẳng chệt ra khỏi nhà chị cho rảnh của nợ. Chị biết thế nào nó cũng bò qua nhà chị để coi chị đối được câu của nó không.

- Chị giỡn hoài. chị chữ nghĩa một bụng mà chị nhờ người dốt làm câu đối, có phải chị đùa dai không? Vừa vừa thôi, chớ chị, để em sống sót với người ta. Đắt rộng thên thang mà chị nỡ lòng nào xô em qua thế giới khác.

- Chị nói thiệt mà em. Làm khó để chị hoài. Chị hồng chơi nữa đa!

- Xin chị bớt giận. Làm câu đối cho chú Ba thì năm trăm đô la, còn làm giúp chị thì miễn phí, miễn chị đừng quên em thôi, miễn chị cho em chút xíu thôi.

- Cái gì chớ cái đó thì dễ ợt, chị cho em luôn, chị không quên em đâu. Em sướng mà chị cũng sướng. Thôi làm câu đối liền dùm cho chị. Thằng chệt chắc đang nóng lòng chờ chị đó em.

- Vâng, chị đã bảo thì em phải vâng. Làm thì làm, em làm liền đây. Chị sướng mà em còn sướng hơn. Để ợt, chị muốn rảnh cục nợ của thằng chệt, thì chị cứ đuổi thẳng nó đi, chớ dài dòng làm chi. Chị bảo nó bên Tàu thiếu gì gái đẹp, về bên ấy mà dê.

Gái đất Bắc da trắng má hồng

Nị về bên ấy tha hồ bông,

Nghìn lỗ sâu đợi tay hồ thủ,

Một trượng dài phỉ chí tang bông.

- Hay! Hay quá! Chị về cho nó chết.

Chị Hồ vừa về tới nhà, đã thấy chú Ba ngồi đợi trước cửa. Chú Ba lú lo, lú láo, lú lường:

- Nị li lâu ló. Ngộ đợi nị quá chời.

- Tôi qua nhà chú Dương chơi.

- Nị qua nhà thằng cha già Dương dê đó làm gì. Nó dở ẹc hà. Nó nói cái miệng thì hay quá xá chớ còn nó hồng làm được cái gì cả. Nó sửa chớ nó không cần. Còn ngộ, ngộ cần chớ không có sửa. Ngộ nói sao là làm vậy.

Ngộ hứa ba, ngộ chơi bảy lộn! Nị đối được câu của ngộ chưa? Nói cho ngộ nghe coi có chính không?

Chị Hồ bèn ngâm:

Đường xa, người vắng, bóng chiều tà,

Hài Hán, chân đã mỏi,

Bánh Đường, tay đã tê,

Miệng khô, bánh rã, vốn cụt,

Hỡi ơi, vẫn ngây ngô nghĩ ngố.

Rồi chị tiếp luôn:

Gái đất Bắc, da trắng má hồng,

Nị về bên ấy tha hồ bông,

Nghìn lỗ sâu đợi tay hồ thủ,

Một trượng dài phỉ chí tang bông.

Nói xong chị mở khóa cửa, vỗ mông ưỡn ẹo trước mặt chú Ba, rồi đi ngay vào nhà, đóng cửa khóa ngay lại. Chị nói vọng ra: “Tôi mệt quá, tôi nóng nực quá, cởi quần áo cho mát rồi lên giường nằm cho khỏe. Nị về đi! Chừng nào đối được câu trên, thì hãy qua. Thôi, Bye! Bye!”

Chú Ba bị chị Hồ chọc ghẹo, bẹo mông ưỡn ẹo còn đóng sập cửa trước mặt mình và đuổi về, lại còn ra câu đối nói đuổi thẳng về Tàu ăn chơi cho phỉ chí tang bông hồ thủ vì bên ấy gái thừa và nhất là câu nói bẹo hình sau cùng làm cho chú ngất ngư. Chú vừa thất thủ bước đi vừa lẩm bầm trong miệng. ...cởi quần áo cho mát,...hề cái này coi được lắm mà tức quá, không được coi,... lên giường nằm cho khỏe, hừ cái này khỏe thật nhưng đâu có sướng..., chừng nào đối được câu trên hãy qua. Khó thấy mẹ, làm sao đối được. Thằng cha già Dương dê thì chắc chắn nó đối được, nhưng mà nó mắc bở mẹ. Hai ba trăm đô la nó đâu có thêm, phải năm trăm đô rắng rắc nó mới chịu. Tiền Mỹ mà nó coi như tiền Việt Nam. Lại còn phải nâng bi, bợ dít nó nữa. Nó mà mưu kế cái con mẹ gì mà phải kêu nó là Khổng Minh tái thế thì nó mới chịu nhúc nhích. Rồi đâu đã hết. Làm xong, nó còn nói trắng nói cuội để xin thêm tiền thưởng. Không cho nó thì nó cho de luôn, khỏi tới lần sau. Cho nó năm bảy chục đô thì nó ngó nửa con mắt. Phải cho nó một hai trăm đô thì mới thấy nó noئن miệng cười tình. Mắc quá mà phải chịu, chớ biết làm sao bây giờ. Nhờ

mấy thằng cha khác thì chẳng những không được việc mà còn bị thằng chả lên lớp, giảng morale, quê thấy mẹ. mấy thằng chả đi tắm hơi, đấm bóp, đi xem cinê ba chữ X, mà nói động tới chuyện đó chút chút thôi, mấy thằng chả la trời như bọng, nào là tục quá chời, nào là không thêm chơi. Mấy thằng chả làm như của quý, hàng đắt. Ai mà thêm chơi mấy chả, bộ pédê, bộ “gay” sao mà chơi mấy chả. Thôi mình về nhà gấp, moi tiền dẫu dưới khạp gạo giao cho thằng cha già Dương dê là được chuyện. Ôi mà thôi, về nhà moi tiền chi cho mệt, lại nhà bank, ký tên lấy một ngàn ra cho tiện, khỏi mất giờ, khỏi tốn công.

- Ông Dương ơi! Ông Dương à! Có ở nhà không?

- Mời vào.

- Ngộ nghe lời ông Dương, ngộ qua nhà nó. Ngộ ra câu đối. Nó ứ hự, thở không ra hơi. Ngộ thừa cơ mò vào chốn ấy. Ngộ đang tê lê mê, nó nạt ngộ, ngộ hết hồn. Nó nói hang hùm chớ mó tay. Ngộ tuổi con dê mà nó số con hùm. Ngộ sợ quá, chạy tuốt về nhà. Hoàn hồn ngộ mới biết nó nói láo, hang nó làm gì có cọp. Mà cho hang nó có cọp, ngộ cũng liều chết bắt cọp, nên ngộ trở lại nhà nó. Ngồi đợi nó lâu thấy chời. Nó về, nó ra câu đối, đuối ngộ, biểu chừng nào tìm được câu đối hãy qua. Ông Dương hay quá chời, ông làm giúp ngộ câu đối đi. Ông Dương cầm đờ năm trăm đô. Hay, ngộ thưởng thêm.

- Câu nó ra như thế nào?

- Nó đuối ngộ về Tàu ăn chơi cho phí chí tang bồng. Gái bên Tàu vừa đẹp vừa đông, nó nói đúng. Ngộ cũng muốn lắm chứ, nhưng ngặt một nỗi là về Tàu lấy gì làm ăn mà chơi. Ở đây, làm chơi ăn thiệt, ngộ trúng một mối thì vô cả trăm ngàn đô. Ngộ đầu cơ tích trữ, ngộ làm giàu dễ dàng. Ở đây, một trăm người bán, một vạn người mua. Ở bên Tàu, một vạn người bán, không có một người mua. Nghèo quá chời, tiền dẫu mà mua. Thôi ông Dương làm gấp đùm ngộ đi. Ngộ nóng quá rồi vì nó đang cởi quần áo lên giường nằm nghỉ cho khỏe, đợi ngộ.

- Sao chú Ba không nói sớm, tôi bận quá!

- Ông Dương làm đùm ngộ đi. Ngộ trả gấp đôi.

- Chú Ba tử tế quá. Tôi quá bận nhưng tôi cũng ráng làm đùm chú, vì thấy chú tội nghiệp quá. Ai thì tôi từ chối, chứ chú Ba là chỗ quen lớn, tôi từ chối sao đành.

Cây miền Nam, hoa thơm quả ngọt,

Ngộ ở lại đây mặc sức gọt,

Một cây cao nhón cẳng leo trèo,

Vạn trái ngon miệng trào nước bọt.

Nó nói “Gái đất Bắc” tôi đối lại “Cây miền Nam”.

Nó nói “da trắng má hồng”, tôi đối lại “hoa thơm quả ngọt”.

Nó đuối xô “Nị về bên ấy”, chú Ba chống lại “Ngộ ở lại đây”.

Nó nói “tha hồ bồng”, thì chú Ba đối lại “mặc sức gọt”. Chử gọt này hay lắm đấy chú Ba. Ăn trái mà gọt vỏ

mới văn minh. Chú ví nó như trái ngọt, chú gọt vỏ trái, cũng như kỳ cọ da nó cho nó đã ngứa. Sướng chưa?

Nó làm thơ thất ngôn, dùng vần “ông” dễ ợt. Mình đối lại cũng thất ngôn nhưng vần “ot”, khó làm thơ hơn vần “ông” một trời một vực, cho nó ngán mình. Cái này mình đối đáp chớ không phải mình họa vận nên mình có quyền chọn vần. Mình chọn vần khó cho nó biết tài.

- Hay, hay quá, ngộ biết chú Dương giỏi quá chời mà. Khỏi nói nữa. Ngộ thưởng chú Dương một trăm đô. Ngộ đi liền, kéo nó xuống giường, mặc quần áo vô thì ngộ lỡ mất cơn lương thì.

Chú Ba hí hửng đi ngay, còn tôi thì ngồi chờ tin lâm trận. Tôi tự hỏi ai sẽ đến tìm tôi lần này.

Mến,

thơ

BÀI THƠ KHÔNG TÊN SỐ 1

*Ai bảo gặp nhau làm gì
Ai bảo quen nhau mà chi
Ai bảo thâm thương với trộm yêu
Để rồi vấn vương rồi đan dẫu
Để rồi khổ đau rồi vương bụi*

*Ai bảo rằng không thể sống cô liêu
Ai bảo càng thương càng khổ nhiều
Ai bảo cứ cho mà không nhận ?
Ai bảo yêu mà không ích kỷ nhiều?*

*Thôi thì ai bảo thì cứ bảo
Để rồi yêu vẫn cứ yêu
Để rồi biết thương rồi biết khổ
Để rồi cứ sống vẫn cứ yêu.*

HƯỚNG DƯƠNG

■ *Chẳng có gì đáng yêu hơn ở một người đàn bà khi nàng học những công việc nột trợ tinh vi, và khích lệ chồng những công việc làm tốt đẹp.*